

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	studia stacjonarne:	M#2-S1-MiBM-SiC-608
	studia niestacjonarne:	M#2-N1-MiBM-SiC-707
Nazwa przedmiotu	Bezpieczeństwo pojazdów. Pojazdy autonomiczne	
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Automotive safety. Autonomous Vehicles	
Obowiązuje od roku akademickiego	2024/2025	

USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

Kierunek studiów	MECHANIKA I BUDOWA MASZYN
Poziom kształcenia	I stopień
Profil studiów	ogólnoakademicki
Forma i tryb prowadzenia studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
Zakres	samochody i ciągniki
Jednostka prowadząca przedmiot	Katedra Pojazdów Samochodowych i Transportu
Koordinator przedmiotu	Prof. dr hab. inż. Tomasz L. Stańczyk
Zatwierdził	dr hab. Jakub Takosoglu, prof. PŚk, Dziekan Wydziału Mechatroniki i Budowy Maszyn

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

Przynależność do grupy/bloku przedmiotów	Przedmiot specjalnościowy	
Status przedmiotu	Obowiązkowy	
Język prowadzenia zajęć	Polski	
Usytuowanie w planie studiów - semestr	studia stacjonarne	Semestr VI
	studia niestacjonarne	Semestr VII
Wymagania wstępne		
Egzamin (TAK/NIE)	NIE	
Liczba punktów ECTS	1	

Forma prowadzenia zajęć		wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	inne
Liczba godzin w semestrze	studia stacjonarne:	15				
	studia niestacjonarne:	9				

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Kategoria	Symbol efektu	Efekty kształcenia	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01	Ma uporządkowaną wiedzę na temat problemów bezpieczeństwa ruchu drogowego (BRD) w Polsce i na świecie w świetle danych statystycznych.	MiBM1_W06
	W02	Ma uporządkowaną wiedzę teoretyczną na temat systemu bezpieczeństwa P-U-O (pojazd – użytkownik - otoczenie).	MiBM1_W02
	W03	Zna własności samochodu mające wpływ na bezpieczeństwo czynne.	MiBM1_W02 MiBM1_W04 MiBM1_W06
	W04	Zna systemy wspomaganie pracy kierowcy w zakresie bezpieczeństwa czynnego samochodu (systemy asystenckie).	MiBM1_W02 MiBM1_W04 MiBM1_W06
	W05	Ma uporządkowaną wiedzę teoretyczną na temat bezpieczeństwa biernego samochodu. Zna podstawowe własności samochodu i urządzenia mające wpływ na bezpieczeństwo bierne.	MiBM1_W02 MiBM1_W04 MiBM1_W06
	W06	Ma uporządkowaną wiedzę teoretyczną na temat pojazdów autonomicznych. Zna klasyfikację oraz aktualny stan rozwoju pojazdów autonomicznych.	MiBM1_W02 MiBM1_W04 MiBM1_W06
Kompetencje społeczne	K01	Ma świadomość potrzeby dokształcania się i podnoszenia swoich kompetencji zawodowych w zakresie techniki samochodowej.	MiBM1_K01
	K02	Ma świadomość ważności i rozumie powiązania pomiędzy działalnością inżynierską a pozatechniczną, w aspekcie skutków odpowiedzialności za podejmowane decyzje w obszarze techniki samochodowej.	MiBM1_K02
	K03	Rozumie potrzebę przekazywania opinii publicznej w sposób zrozumiały informacji dotyczących osiągnięć związanych z zagadnieniami dotyczącymi motoryzacji.	MiBM1_K05

TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć*	Treści programowe

wykład	<p>Wprowadzenie do wykładu. Historyczne ujęcie problematyki bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Pierwsze próby rozwiązywanie problemów bezpieczeństwa. Problem bezpieczeństwa ruchu drogowego (BRD) w Polsce w świetle danych statystycznych. Odniesienie do danych światowych oraz danych dla UE.</p> <p>Charakterystyka systemu bezpieczeństwa P-U-O (pojazd – użytkownik - otoczenie). Rodzaje bezpieczeństwa.</p> <p>Bezpieczeństwo czynne samochodu. Podstawowe własności samochodu mające wpływ na bezpieczeństwo czynne. Skuteczność i stateczność hamowania. Tendencje rozwojowe układów hamulcowych – wprowadzanie sterowania elektrycznego: hamulce elektropneumatyczne, elektrohydrauliczne i elektromechaniczne. Kierowalność i stateczność samochodu. Tendencje rozwojowe układów kierowniczych. Dynamiczność napędu oraz własności zawieszenia (współpraca koła – droga). Zewnętrzna i wewnętrzna informacyjność samochodu. Komfort i ergonomia stanowiska pracy kierowcy.</p> <p>Systemy wspomagania pracy kierowcy (systemy asystenckie). Systemy regulacji poślizgu przy hamowaniu (ABS) i przy napędzie (ASR), asystent hamowania (BAS) i elektroniczny rozdział sił hamowania (EBD). System wspomagania ruchu krzywoliniowego (ESP), tempomat, systemy sterowania jazdą w kolumnie (ICC) oraz system Stop&Go. Systemy utrzymania pasa ruchu (LGS, LDWS) oraz asystent zmiany pasa ruchu (LCA). Asystent parkowania (PA), system eCall, systemy ostrzegania przed wypadkiem (CWS), system widzenia w nocy (NV), systemy monitorowania czujności kierowcy (stanu zmęczenia), elementy systemu rozpoznawania otoczenia, systemy pozycjonowania i nawigacji oraz systemy komunikacji C2C, C2E, C2I i inne. Tendencje rozwoju i integracji systemów asystenckich.</p> <p>Bezpieczeństwo bierne samochodu. Pojęcia bezpieczeństwa biernego wewnętrznego i zewnętrznego. Podstawowe własności samochodu i urządzenia mające wpływ na bezpieczeństwo bierne. Rozwiązania konstrukcyjne nadwozi: strefy kontrolowanego zgniotu i tzw. strefy przeżycia. Pasy bezpieczeństwa (rodzaje, skuteczność) i ich napinacze. Poduszki i kurtyny gazowe. Zagłówki tradycyjne i aktywne. Specjalne foteleki i pasy bezpieczeństwa dla dzieci. Bezpieczne ukształtowanie wnętrza samochodu, bezpieczne szyby i kolumny kierownicze. Inne rozwiązania. Koncepty rozwiązań technicznych w zakresie bezpieczeństwa biernego zewnętrznego.</p> <p>Tendencje rozwoju i integracji systemów asystenckich oraz integracji systemów bezpieczeństwa czynnego i biernego, zmierną do zbudowania pojazdów autonomicznych. Pięciostopniowa skala SAE J3016 klasyfikacji i opisu stopni automatyzacji jazdy pojazdów. Elementy systemów rozpoznawania otoczenia samochodu: radary laserowe (lidary), radary dalekiego i krótkiego zasięgu, systemy ultradźwiękowe, kamery 360°, systemy podczerwieni, systemy INS (nawigacji inercyjnej), dedykowana komunikacja bliskiego zasięgu (DSRC). Metody planowania tras i systemy unikania kolizji (CAS). Metody planowania tras.</p>
--------	---

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol efektu	Metody sprawdzania efektów kształcenia (zaznaczyć X)					
	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium	Projekt	Sprawozdanie	Inne
W01			X			
W02			X			
W03			X			
W04			X			

W05			X			
W06			X			
K01						X
K02						X
K03						X

FORMA I WARUNKI ZALICZENIA

Forma zajęć*	Forma zaliczenia	Warunki zaliczenia
wykład	zaliczenie z oceną	Pozytywne zaliczenie końcowego sprawdzianu. Uzyskanie co najmniej 50 % punktów.

NAKŁAD PRACY STUDENTA

Bilans punktów ECTS													
Lp.	Rodzaj aktywności	Obciążenie studenta										Jednostka	
		studia stacjonarne					studia niestacjonarne						
		W	C	L	P	S	W	C	L	P	S		
1.	Udział w zajęciach zgodnie z planem studiów	15					9						h
2.	Inne (konsultacje, egzamin)	2					2						h
3.	Razem przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	17					11					h	
4.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	0,7					0,4					ECTS	
5.	Liczba godzin samodzielnej pracy studenta	8					14					h	
6.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach samodzielnej pracy	0,3					0,6					ECTS	
7.	Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	0					0					h	
8.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym	0,0					0,0					ECTS	
9.	Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25					25					h	
10.	Punkty ECTS za moduł <i>1 punkt ECTS=25 godzin obciążenia studenta</i>	1										ECTS	

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

LITERATURA

1. Wicher J. Bezpieczeństwo samochodu i ruchu drogowego. Wyd. 3 rozszerzone, WKŁ, Warszawa 2012.
2. Reński A. Bezpieczeństwo czynne samochodu. Zawieszenia oraz układy hamulcowe i kierownicze. Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2011.
3. Stańczyk T.L., Działania kierowcy w sytuacjach krytycznych. Badania eksperymentalne i modelowe. Wyd. Politechniki Świętokrzyskiej. Kielce, 2013.
4. Jurecki R. S. Badania i modelowanie reakcji kierowców w sytuacjach zagrożenia wypadkowego. Wyd. Politechniki Świętokrzyskiej. Kielce, 2016.
5. Problemy bezpieczeństwa w pojazdach samochodowych. Materiały konferencyjne – Zeszyty Naukowe Instytutu Pojazdów Politechniki Warszawskiej. Nr 1(77)/2010. Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa, 2010.
6. Stańczyk T.L. (Ed.), Automotive safety problems. Volume 1. Wyd. Politechniki Świętokrzyskiej, Kielce, 2012.
7. Proceedings of IX International Science-Technical Conference AUTOMOTIVE SAFETY 2014, „Problemy bezpieczeństwa w pojazdach samochodowych”. Rejceck Teplice – Slovakia. Wyd. Politechniki Świętokrzyskiej, Kielce 2014.
8. Proceedings of X, XI, XII, XIII i XIV International Science-Technical Conference AUTOMOTIVE SAFETY 2016, 2018, 2020, 2022 i 2024, „Problemy bezpieczeństwa w pojazdach samochodowych”.

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Dostosowanie kształcenia w Politechnice
Świętokrzyskiej do potrzeb współczesnej gospodarki”
nr FERS.01.05-IP.08-0234/23

Wydział Mechatroniki
i Budowy Maszyn